

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΟΣ

(Κατά τὸν Dickens)

— Ἐπειδὴ ἀπαιτεῖτε νὰ σας διηγηθῶ κάμμίαν ἱστορίαν φαντασμάτων, εἶπε τότε ὁ θεὸς μου, δὲν θέλω νὰ σας δυσχρεστήσω.

Καὶ ἤρχισε τὴν ἀκόλουθον διήγησιν.

Ἦραϊαν τινὰ φθινοπωρινὴν ἐσπέραν, πρὸ τεσσαράκοντα περίπου ἐτῶν, ἐπαρευόμην εἰς Σέστερ. Ἐπειδὴ εἶχον ἀρκούντως κουρασθῆ, ἐζήτησαν κἀνὲν ξενοδοχεῖον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ὑποφερτὴν ὁπωσοῦν, ἵνα διανυκτερεύσω, ὅτε αἶρνης ἐξερράγη σφοδρὰ καταιγίς, ὑπὸ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν συνοδευομένη. Ὁ ἵππος μου, τρομάξας ἐκ τῶν ἀστραπῶν, ἀφηνίασε καὶ με παρέφερε δι' ὁδῶν στενῶν καὶ ὧν τὰ ἄκρα ἔστερον φραγμοὶ ἐξ ἀκωνθῶν ἢ θάμνων, μέχρι τῆς θύρας χωρικοῦ τινος ξενοδοχείου, καλλίστου ἐξωτερικοῦ, ἐνθα κατάρθωσα νὰ τον σταματήσω.

Διάβολε, ἐσκέφθην, ἔχεις ἀκόμη πνεῦμα ἐν τῇ τρέλᾳ σου, γέρο-δαιμονισμένε! ἀφ' οὗ μὲ ὠδήγησες εἰς τὸ εὐχάριστον τοῦτο καταφύγιον.

Ἀριππεύσας, ἐνεπιστεύθην τὸν ἵππον μου εἰς τὴν φροντίδα νέου τινὸς καὶ ῥωμαλέου χωρικοῦ, ἐκτελοῦντος χρέη ἵπποκόμου. Τὸ μαγειρεῖον, ὅπερ ἐχρησίμευεν καὶ ὡς ἐστιατώριον, ἦν εὐρύχωρον, καλῶς περιπεποιημένον καὶ καθαρὸν, ὁμοίαζε δὲ ἀρκούντως πρὸς τὸν εὐθυμον ξενῶνα, τὸν ὑπὸ Ἰσαὰκ Βάλτωνος (Walton) περιγραφέντα. Πολλοὶ ταξιδιωταί, ἀναγκασθέντες κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καὶ αὐτοὶ νὰ ζητήσωσιν ἄσυλον κατὰ τῆς καταιγίδος, ἦσαν συνηθροισμένοι περὶ τὴν ἐστίαν, καὶ εἰς τὸ λαμπρὸν πῦρ αὐτῆς ἐθερμαίνοντο, περιμένοντες νὰ ἐτοιμασθῇ τὸ δεῖπνον. Ἠνώθην μετ' αὐτῶν, καὶ μετὰ μικρὸν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς ξενοδόχου ἐκαθήσαμεν ἅπαντες, δώδεκα τὸν ἀριθμὸν, πρὸ τοῦ ἀχνίζοντος φαγητοῦ.

Ἡ συνδιάλεξις περιεστράφη κατὰ φυσικὸν λόγον περὶ τὰ ὑπὸ τῆς καταιγίδος προξενούμενα δυστυχήματα, ἐξ ὧν ἕκαστος τῶν συνδαιτυμόνων ἀρκετὰ ἐφαίνετο ὅτι ὑπέστη. Καὶ ἄλλος μὲν διηγεῖτο ὅτι ἐκρημνίσθη ἐκ τοῦ ἵππου του, τοῦ ἄλλου ἢ ἄμαξα ἐκόλλησεν εἰς τὸν βόσθρον, ἅπαντες δὲ ἐβρά-

χισαν μέχρι μυελοῦ των ὀστέων, καὶ μιᾶ φωνῇ συνωμολόγουν ὅτι ὁ καιρὸς ἦτο ἀθλιέστατος, καὶ καλὸς μόνον διὰ τὰς μαγίσσας.

— Λί μάγισσαι καὶ τὰ φαντάσματα προτιμῶσι πάντοτε ὡραίαν νύκτα φωτιζομένην ὑπὸ τῆς σελήνης, ὅπως ὑπάγωσιν εἰς τὰ σπυγνῶνά των!

Οἱ λόγοι οὗτοι ἀπηγγέλθησαν μετὰ τόνου ἐπισήμου καὶ μετὰ παραδόξου ἐμφάσεως ὑπὸ τινος τῶν συνδαιτυμόνων, ἀνδρὸς ὑψηλοῦ, καὶ τὸ βλέμμα ἔχοντος ἀπαίσιον τοῦτον εἰς τὰς ἀναμνήσεις μου κατέταξα εἰς τὴν τάξιν τῶν πλανήτων ἐμπόρων. Ὁ παρακθήμενός μοι, κομψὸς νεανίας, εὐθυμον μὲν ἔχων φυσιογνωμίαν, ὀφθαλμοὺς δὲ τόλμην καὶ εἰλικρίνειαν ἐκφράζοντας, ἀνεκάγχασε θορυβωδῶς, καὶ εἶπε:

— Φαίνεται, κύριε, ὅτι γνωρίζετε λεπτομερέστατα τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν φαντασμάτων, ἀφ' οὗ δύνασθε νὰ διαβεβαιώσητε ἡμᾶς ὅτι δὲν φοβοῦνται τὴν βροχὴν.

Ὁ πλανέμπορος ἐξηκόντισε κατ' αὐτοῦ βλέμμα ἀλαζὸν καὶ ζοφῶδες.

— Νέε, εἶπε, μὴ δμίλει μὲ τὴν κουφότητα περὶ πραγμάτων τὰ ὅποια δὲν δύνασαι νὰ ἐννοήσης.

— Καὶ διίσχυρίζεσθε ὅτι τὰ φαντάσματα ὑπάγονται εἰς τὴν τάξιν ταύτην τῶν πραγμάτων;

— Ἴσως' ἐὰν εἶχατε τὸ θάρρος ν' ἀτενίσσητε αὐτά...

Ὁ νεανίας ἠγέρθη ἐρυθρὸς ἐκ τῆς ὀργῆς, ἀλλὰ μετὰ μικρὸν ἐπανεκάθησε, καὶ εἶπε ὑποχρῶς:

— Ἡ προσβολὴ αὕτη ἀκριβὰ θά σας ἐκόστιζεν ἐὰν δὲν ἔβλεπον ὅτι ἔχω νὰ κάμω μὲ παράφρονα.

— Μὲ παράφρονα! ἀνέκραξεν ὁ ἔμπορος, βίπτων ἐπὶ τῆς τραπέζης βαρὺν δερμάτινον βαλάντιον. Εἶναι ἐδῶ μέσα πεντήκοντα γυνέαι, καὶ συναινῶ νὰ τὰς χάσω, ἐὰν ἐντὸς μιᾶς ὥρας, δὲν κάμω σὰς τὸ ἰσχυρὸν πνεῦμα νὰ ἴδητε τὴν σκιάν ἐνός τῶν ἀποθανόντων φίλων σας, καὶ ἐὰν ἀφ' οὗ τὴν ἀναγνωρίσητε τὴν ἀρίστην νὰ σας φιλήσῃ εἰς τὰ χεῖλη.

Ἠρετηρήσαμεν ἀλλήλους, ἀλλ' ὁ νέος γείτων μου εἶπε διὰ τοῦ κῦτου πάντοτε μικτηριστικοῦ τρόπου.

— Θέλετε νὰ κάμητε τοῦτο; ἀληθῶς, τὸ θέλετε;

— Ναι, εἶπεν ὁ ἕτερος, καὶ στοιχηματίζω τὰς πενήκοντα ταύτας γυνέας, ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ νὰ μοι δώσητε ἰσάριθμον ποσὸν ἐὰν χάσητε.

Μετὰ τινὰ σιωπὴν ὁ νεανίας εἶπεν εὐθύμως:

— Ποτὲ, οὐδέποτε, ἐνδοξότατε καὶ ἀξιοτιμώτατε μάγε, πτωχὸς φοιτητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὡς ἐμὲ, ἔσχεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ τοσοῦτον ποσόν· ἀλλ' ἰδοὺ πέντε γυνεαί, τὰς ὁποίας εὐχαρίστως στοιχηματίζω, ἂν ἀγαπήατε.

Ὁ ἕτερος ἀνέλαβε τὸ βαλάντιόν του, λέγων περιφρονητικῶς:

— Ἐχετε διάθεσιν, νομίζω, νὰ ὑπεκφύγητε, ἀγαπητέ μοι νέε;

— Νὰ ὑπεκφύγω, ἀνέκραξεν ὁ σπουδαστής, νὰ ὑπεκφύγω! Ἐὰν εἶχον τὰς πενήκοντα γυνέας θὰ ἔβλεπες ἂν ἔχω διάθεσιν νὰ ὑπεκφύγω.

— Ἰδοὺ τέσσαρες γυνεαί, τὰς ὁποίας προσφέρω διὰ τὸ στοιχημά σας, εἶπον ἐγώ.

Μόλις ἔκαμα τὴν πρότασιν ταύτην καὶ οἱ λοιποὶ ταξειδιῶται ἐλκυόμενοι ἐκ τοῦ παραδόξου τοῦ πράγματος, ἔθεσαν καὶ αὐτοὶ χρήματα ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ οὕτω ἐντὸς ἐνὸς ἢ δύο λεπτῶν τὸ ποσὸν τῶν πενήκοντα γυνεῶν συνεπληρώθη. Ὁ ἔμπορος τοσαύτην ἐφαίνετο ἔχων βεβαιότητα ὅτι θὰ κερδίσει, ὥστε κατέθεσεν δλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ στοιχήματος εἰς χεῖρας τοῦ σπουδαστοῦ, καὶ παρεσκευάσε τὰ πάντα διὰ τὸ πείραμα. Ἐξελεξάμεθα πρὸς τοῦτο μικρὰν θερινὴν σκιάδα ἐν τῷ κήπῳ, ὀλοτελῶς ἀπομεμονωμένην, καὶ μὴ ἔχουσαν ἄλλην ἐξοδὸν ἐκτὸς μιᾶς θύρας καὶ ἐνὸς παραθύρου, ἃτινα ἐπιμελῶς ἐκλείσαμεν, ἀφ' οὗ εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ ὁ νέος. Ἐθέσαμεν πάντα τὰ πρὸς γραφὴν ἀναγκαῖα ἐπὶ τινος μικρᾶς τραπέζης τῆς σκιάδος, ἀφηρέσαμεν τὰ φῶτα καὶ ἐμείναμεν ἔξωθεν, ἔχοντες μεταξὺ ἡμῶν τὸν ἔμπορον. Οὗτος ἤρχησε τότε σοβαρᾶ τῇ φωνῇ νὰ ψάλλῃ τοὺς ἐπομένους στίχους.

Ἐγκαταλείπον τὴν φρικτὴν βοήν τῆς καταιγίδος,
Τὴν κυματόπληκτον αὐτοῦ ἀφίνον φωλεάν,
Τὴν γῆν πατεῖ τὴν γλοερὰν τῆς φίλης τοῦ πατρίδος,
Καὶ ἔρχεται μὲ πελιδὴν τὸ φάντασμα χροιάν.

Ἐπειτα ὑψῶν τὴν φωνὴν εἶπε:

— Ζητεῖς νὰ ἴδῃς τὸν φίλον σου Φρανσὴν Βιλιέρ, ὅστις ἐπνίγη πρὸ τριῶν ἐτῶν εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν. Τί βλέπεις;

— Βλέπω, ἀπεκρίνατο ὁ σπουδαστής, φῶς λευκόχρου ἀνυψούμενον πλησίον τοῦ παραθύρου· ἀλλὰ δὲν ἔχει κἄμμίαν μορφήν, καὶ ὁμοιάζει πρὸς συγκεχυμένον ἀτμόν.

Μάρτυρες τῆς παραδόξου ταύτης σκηνῆς ἡμεῖς ἐμείναμεν ἄφωνοι, καὶ βαθεῖαν ἐτηρήσαμεν σιγὴν.

— Φοβεῖσαι; ἠρώτησεν ὁ ἔμπορος γεγωνυῖα τῇ φωνῇ.

— Ὅχι, δὲν φοβοῦμαι! ἀπεκρίνατο ὁ σπουδαστής μετὰ σταθερότητος.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς σιωπῆς, ὁ ἔμπορος ἐκτύπησε τρεῖς διὰ τοῦ ποδός του τὴν γῆν καὶ ἔφαλλε:

Καὶ τὸ λευγεῖμον φάντασμα, ἀργά, ἀργά προβαῖνον,
Ἐχον σθεστά τὰ ὄμματα, τὰ κάλαϊ διαυγῆ,
Σπογγίζει μὲ τὸτάσθαιον τὸ στήθος του τὸ χεῖνον,
Τὴν κόμην τὴν αἰμοσταγῆ.

Καὶ ἐπανελάβεν τὴν ἐπίσημον ἐρώτησιν.

— Σὺ, ὁ ἐπιθυμῶν νὰ εἰσδύσης εἰς τὰ μυστήρια τοῦ τάφου, τί βλέπεις;

Ὁ σπουδαστής ἀπήντησε μὲ ἤρεμον φωνὴν, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος περιγράφων πράγματα συμβαίνοντα ἔμπροσθέν του:

— Βλέπω τὸν ἀτμόν τοῦτον λαμβάνοντα τὴν μορφήν φάσματος· ἡ κεφαλὴ του καλύπτεται διὰ μακροῦ πέπλου... Μένει ἀκίνητος...

— Φοβεῖσαι;

— Ὅχι! δὲν φοβοῦμαι!

Κατακληρθέντες ὑπὸ πανικοῦ φόβου, παρετηρήσαμεν ἀλλήλους ἐν σιγῇ. Ὁ ἔμπορος ὑψώσας τοὺς βραχίονας ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς, ἔφαλλε διὰ φωνῆς μυστηριώδους καὶ ὑποκώφου.

Τὸ φᾶσμα τὴν ὑγρὰν αὐτοῦ ἀφίνον κατοικίαν,

— Βεβαίως, λέγει, παρευθὺς θὰ ἀναγνωρισθῶ
Ἄν τρεῖς ὡς ἄλλοτε γελῶν καὶ μὲ φαιδρὰν καρδίαν,
Τὸν φίλον μου νὰ ἀσπασθῶ.

— Τί βλέπεις; εἶπε.

— Τὸ φάντασμα προχωρεῖ... ἀνεγείρει τὸν πέπλον του!... εἶναι ὁ Φρανσὴς Βιλιέρ!... πλησιάζει εἰς τὴν τραπέζαν... γράφει... εἶναι ἡ ὑπογραφή του!...

— Φοβεῖσαι;

Ἐπεκράτησε στιγμὴ φοικώδους σιωπῆς· ἀκολούθως ὁ σπουδαστὴς ἀπῆντησεν, ἀλλὰ διὰ φωνῆς ἠλλοιωμένης:

— Ὅχι! δὲν φοβοῦμαι!

Τότε ὁ ἔμπορος ἔψαλλε, συνοδεύων τὸ ἄσμα του δι' ἀλλοκότων καὶ φρενιτικῶν χειρονομιῶν.

Ἦλθε τὸ φάσμα.— Ἄνευθε ἀκόμα, λέγει, φίλοι, Τὸν τάφον ἔχω πρὸς βορρᾶν, ὦ, ἔλα μεθ' ἡμῶν, Πλητίσσον τὰ χεῖλη σου πρὸς τὰ ψυχρά μου χεῖλη, Καὶ δός μοι ἀσπασμόν.

— Τί βλέπεις;

— Ἐρχεται... πλησιάζει... μὲ καταδιώκει... τείνει τὰς ἀγκάλας του... θέλει νά με φιλήσῃ! Βοήθειαν! βοήθειαν! σώσατέ με!

— Φοβεῖσαι τώρα ἢ ὄχι; ἠρώτησεν ὁ ἔμπορος μυκτηριστικῶς. Κραυγὴ δόξια καὶ πεπνιγμένοι στεναγμοὶ ὑπήρξαν ἢ μόνη ἀπάντησις πρὸς τὴν σαληρὰν ταύτην ἐρώτησιν.

— Βοηθήσατε τὸν ἄφρονα αὐτὸν νεανίαν, εἶπε ψυχρῶς. Ἐκέρδισα νομίζω τὸ στοίχημα, ἀλλ' ἀρκοῦμαι ὅτι τῷ ἔδοσα ἐν μάθημα. Ἄς κρατήσῃ τὰ χρήματά του καὶ ἄς ἦναι φρονιμώτερος εἰς τὸ μέλλον.

Ταῦτα εἰπὼν ἔφυγε δρομαῖος. Εἰσῆλθοντες εἰς τὴν σκιάδα, καὶ εὔρομεν τὸν σπουδαστὴν ἀγωνιῶντα καὶ σπαίροντα φοικώδως. Χάρτης, φέρων τὴν ὑπογραφὴν «Φρανσῆς Βιλλιέρ» ἔκειτο ἐπὶ τῆς τραπέζης. Μόλις ἀνέλαθε τὰς αἰσθήσεις του μᾶς ἠρώτησεν ὡς μαινόμενος ποῦ εἶναι ἐκεῖνος ὁ ἄτιμος μάγος, ὁ ὁποῖος τοσοῦτον τρομερὰν βάσανον τὸν ἔκαμε νὰ ὑποφέρῃ ἢ θελε νά τον φονεύσῃ. Ἄλλ' ἀνεζήτησε μάτην αὐτὸν ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τότε, τρέχων ὡς παράφρων, ὠρμησεν εἰς τοὺς ἀγροὺς πρὸς καταδιώξιν του, καὶ οὔτε τὸν ἐνὰ οὔτε τὸν ἄλλον ἐπανείδομεν πλέον οὐδέποτε.

Ἴδου, τέκνα μου, σὰς διηγήθη μίαν ἱστορίαν φαντασμάτων κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας.

— Ἀλλὰ, πῶς γίνεται, θεῖέ μου, τὸν ἠρώτησα, ἀφ' οὗ τοιοῦτόν τι σὰς συνέβη, πῶς γίνεται νὰ μὴ πιστεύητε εἰς τὰ φαντάσματα;

— Διότι, μοὶ ἀπεκρίθη, ὄχι μόνον τὸν ἔμπορον καὶ τὸν φοιτητὴν, ἀλλὰ καὶ τὰς τεσσαράκοντα γυναῖκας μας οὐδέποτε πλέον

ἐπανείδομεν. Οἱ δύο κακοῦργοι ἐδραπέτευσαν, ἀφ' οὗ μᾶς παρέστησαν μίαν κωμωδίαν, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς οἱ ἀνόητοι ἐπιστεύσαμεν ὡς ἀληθῆ. Π.

ΙΝΔΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΓΗΣ.

1175

Πρὸς τοῖς μωαμεθανοῖς σώζεται ἡ ἀκόλουθος παράδοσις, ἐξ ἧς βλέπομεν ὅτι αἱ διάφοροι μεταβολαὶ τῆς γῆς, τὰς ὁποίας ἡ γεωλογικὴ μόλις πρὸ ὀλίγων δεκαετηρίδων ἀπεδειξε, δὲν ἦσαν ἄγνωστοι παρὰ τοῖς σοφοῖς τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ παράδοσις αὕτη φέρεται Ἰνδικὴν ἔχουσα τὴν καταγωγὴν, διεσώθη ὅμως μόνον παρὰ τοῖς μωαμεθανοῖς τῆς Ἰνδίας, καὶ ἐν Περσίᾳ τὴν περσικὴν δὲ παραλλαγὴν ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ Γερμανὸς ποιητὴς Rückert ἐποίησε τὸ ἐν τοῖς Ἀνατολικοῖς ῥόδοις ποίημά του: Κυκλοειδῆς πορεία τῶν ἐπὶ τῆς γῆς πραγμάτων.

Ἴδου ἡ Ἰνδικὴ παράδοσις:

Κατὰ τὸν χρυσοῦν αἰῶνα, ὅτε οἱ ἄνθρωποι ὠμίλουν τὴν γλῶσσαν τῆς ἀληθείας, ὑπῆρχε σοφός τις, τοσοῦτον ἀνώτερος τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς του, ὥστε ἰδιαζόντως εὐνοεῖτο ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Ἀπαυδήσας ἐκ τῶν μωρολογιῶν καὶ ἀνοησιῶν τῆς ἀνθρωπότητος ἀπεσύρθη τῆς μεγάλης πόλεως, ἐν ἧ' διέμενε, καὶ μακρὰν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ἐζήτησε βίον ἐρημίτου, ἐπὶ αἰῶνας πολλοὺς διάγων ἐν θεωρίᾳ καὶ μελέτῃ τοῦ Θεοῦ. Αἰῶνες οὕτω παρήλθον, ὅτε ἔσχε ποτὲ τὴν ἰδέαν νὰ ἐπανέλθῃ ἐν τῇ γενεθλίῳ αὐτοῦ πόλει καὶ νὰ ἴδῃ εἰς ποίαν κατάστασιν εὕρισκετο. Ἐταξείδευσεν ἄλλὰ φθὰς εἰς τὸ μέρος, ἐνθα ἡ μεγάλη πόλις ἔκειτο, δὲν εἶδε πλέον αὐτήν. Εἰς τὴν θέσιν τῆς ἐξετείνετο ὠραία λίμνη ἡρεμος, γαληνιαία, διαυγεστάτη. Αἰετοὶ πλησίοντες διέσχιζον τὴν ἀκύμαντον ἐπιφάνειαν αὐτῆς, καὶ ἦχος μουσικῶν ἐργάνων ἠκούετο πανταχόθεν, πτηνὰ δὲ ἐσάρουν διὰ τῶν πετρῶν τῶν τὰ ὑδατὰ καὶ ἐβυθίζοντο στιγμιαίως ἐν αὐτοῖς. Ἐπὶ τῆς ὄχθης ἠκούετο ἀσθενῶς ἦχος κραυγῶν θηρευτῶν ἀπομεμακρυσμένων. Προσελθὼν πρὸς γέροντά τινα λεμβοῦχον, ὁ σοφὸς ἠρώτησε: